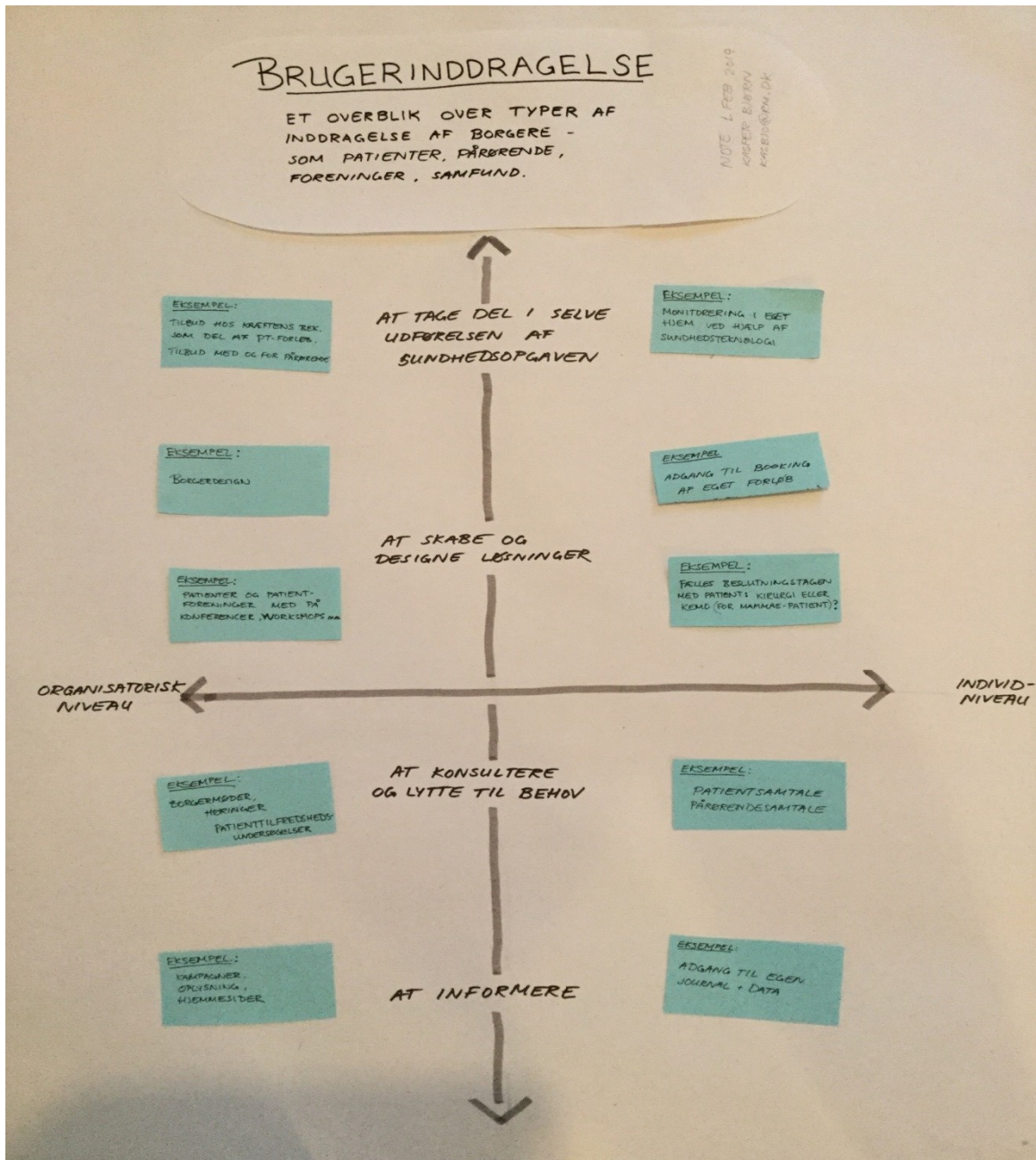

UDKAST

Afrapportering fra det midlertidige udvalg vedrørende inddragelse og samskabelse

1. Indledning

Regionsrådet nedsatte i december 2018 et midlertidigt udvalg vedrørende inddragelse og samskabelse for perioden 1. januar til 31. december 2019.

Udvalget har haft som overordnet formål at være med til at sætte fokus på og synliggøre mulighederne for involvering, inddragelse og samskabelse i dagligdagen i mødet mellem regionen og dens borgere.

Udvalget har haft til opgave at fortsætte det arbejde, som er igangsat i det midlertidige udvalg vedrørende demokrati og inddragelse vedrørende regionale grundprincipper for borgerinddragelse.

Herudover har udvalget skullet arbejde med anbefalinger til, hvordan regionen kan blive mere inddragende og mere synlig, herunder også hvordan regionen kan arbejde med inddragelse og samskabelse i samspil med andre sektorer, så der skabes et mere sammenhængende velfærdssystem på tværs af sektorer.

Desuden har udvalget haft en særlig opgave med at arrangere borgermøder om Region Midtjyllands nye sundheds- og hospitalsplan.

Det er planen, at udvalgets anbefalinger kan bruges i regionsrådets fremtidige arbejde omkring inddragelse af og samskabelse med regionens borgere og ansatte m.fl.

Udvalget har haft følgende sammensætning:

- Else Kayser (Ø) (formand)
- Conny Jensen (A) (næstformand)
- Marianne Carøe (A)
- Lars Møller Pedersen (A)
- Dorte West (V)
- Olav Nørgaard (V)
- Steen Jakobsen (V)

Udvalget har i 2019 afholdt fem møder samt arrangeret fem borgermøder om sundheds- og hospitalsplanen.

Udvalgets kommissorium kan ses her:

<https://www.rm.dk/politik/udvalg/midlertidige-udvalg/indndragelse-og-samskabelse/>

2. Temaer i udvalgets arbejde

Det midlertidige udvalg vedrørende inddragelse og samskabelse har særligt beskæftiget sig med følgende overordnede opgaver/temaer:

- Borgermøder om Region Midtjyllands nye sundheds- og hospitalsplan.
- Opsamling af erfaringer med inddragelse af og samskabelse med borgere.

- Inddragelse af og samskabelse med regionens ansatte i udvikling af regionens ydelser.

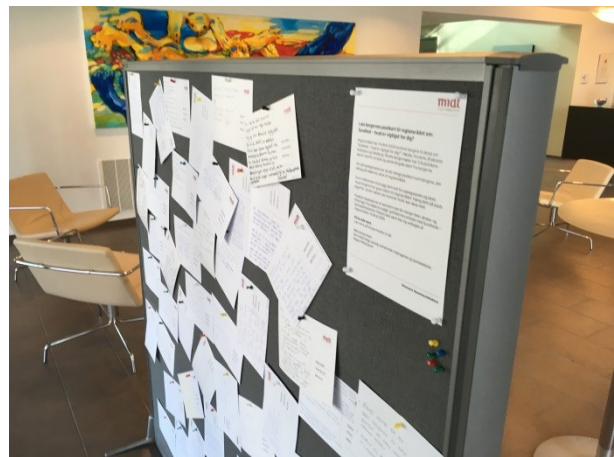
Udvalgets baggrund for at beskæftige sig med disse temaer/opgaver har været at opnå mere viden om metoder til inddragelse og samskabelse med henblik på at komme med anbefalinger til, hvordan Region Midtjylland kan fremme inddragelse og samskabelse, herunder udarbejde forslag til en strategi for synliggørelse og forankring af regionens grundprincipper om borgerinddragelse.

2.1 Borgermøder om Region Midtjyllands nye sundheds- og hospitalsplan.

Det midlertidige udvalg vedrørende inddragelse og samskabelse har været ansvarlig for afholdelse af fem borgermøder i marts og april 2019 med det formål at få borgernes input til udarbejdelse af en ny sundheds- og hospitalsplan for Region Midtjylland. Et andet formål var samtidig at få erfaringer med inddragelse af borgere via borgermøder.

Målet har været at skabe en direkte dialog mellem regionens politikere og regionens borgere. Der har i alt deltaget ca. 100 borgere i møderne.

Foruden dialogen på møderne har de deltagende borgere udfyldt i alt knap 100 "postkort" med deres vigtigste input til regionsrådet i forbindelse med sundheds- og hospitalsplanen. Det er vurderingen, at borgerne har været med til at pege på en række relevante temaer og udfordringer i forhold til den kommende sundheds- og hospitalsplan, og at borgerperspektivet repræsenterer et særligt perspektiv på planen, som det kan være svært at få frem på andre måder.

Det er udvalgets vurdering, at der på borgermøderne har været mulighed for en god og udbytterig dialog mellem de deltagende borgere og regionsrådsmedlemmerne om sundheds- og hospitalsplanen samt om andre relevante emner for borgerne. Borgerne har givet udtryk for stor tilfredshed med at møde de ansvarlige politikere i "øjnehøjde".

Borgermøderne har samtidig givet en række relevante metodemæssige input i forhold til det videre arbejde med borgerinddragelse i Region Midtjylland. Det handler blandt andet om rekruttering af borgere til møderne, annoncering af borgermøderne og den praktiske afvikling af møderne.

Som nævnt har der deltaget ca. 100 borgere i borgermøderne. Fremmødet har været forskelligt på borgermøderne fra 34 borgere til 12 borgere. Det er på trods af en ret omfattende annoncerings- og rekrutteringsindsats i forhold til møderne. Det tyder på,

at generelle borgermøder kan have en begrænsning som en metode til borgerinddragelse, hvis der ønskes sikkerhed for mange deltagere.

En anden vigtig læring fra borgermøderne er, at borgerne som oftest ikke skelner mellem, hvem der har ansvaret for en given opgave. Og ofte vil opgaven også skulle løses i et samspil mellem forskellige sektorer. Derfor vil der i fremtidige borgerinddragende aktiviteter kunne være god mening i, at borgerinddragelsen sker i et samspil mellem region, kommune, læger og andre relevante aktører afhængig af den konkrete situation.

Bilag 1 redegør nærmere for erfaringerne fra borgermøderne om sundheds- og hospitalsplanen.

2.2 Opsamling af erfaringer med inddragelse af og samskabelse med borgere.

Udvalget har fulgt en række andre borgerinddragende initiativer i Region Midtjylland med henblik på at uddrage erfaringer om, hvordan forskellige former for inddragelse og samskabelse virker.

Udvalget har således løbende drøftet erfaringer fra den borgerinddragende proces i relation til etablering af et nye sundhedshus i Lemvig, borgerinddragelse i den kommende fødeplan samt psykiatri- og socialudvalgets dialogmøder med de ansatte i psykiatrien og i socialområdet. Erfaringerne fra borgerinddragelsen i Lemvig er nærmere beskrevet nedenfor i afsnit 2.3.

Udvalget har besøgt Regionshospitalet Horsens og fået præsenteret en række konkrete eksempler på, hvordan man helt konkret på afsnitsniveau arbejder med meget borgernære projekter, der udover at involvere borgeren og vedkommendes pårørende også bygger bro mellem hospitalet og kommuner m.fl. om den pågældende borgers behandling og videre forløb.

Besøget gav blandt andet udvalget en indsigt i det store lokale engagement omkring inddragelse af og samskabelse med borgerne og de pårørende samt om vigtigheden af at inddrage hele det professionelle netværk for at sikre helhedsorienterede løsninger for borgeren. Brugen af ny teknologi kan på det praktiske niveau være en stor hjælp i dette tværsektorielle samarbejde.

Udvalget fik desuden viden om, hvordan der er fokus på at dele viden internt og på tværs af regionen om de erfaringer, man får med inddragelse og samskabelse. Det er udvalgets opfattelse, at netop videndeling er et vigtigt indsatsområde i forhold til at styrke arbejdet med inddragelse og samskabelse i Region Midtjylland.

Herudover har Teknologisk Institut givet input til udvalgets arbejde med samskabelse. Udvalget har således fået præsenteret en række konkrete eksempler på samskabelsesprojekter i både den offentlige og private sektor.

Dette afsnit skal eventuelt udbygges med en opsummering af de foreløbige erfaringer fra inddragelse i forbindelse med fødeplanen og psykiatri- og socialudvalgets dialogmøder med de ansatte på socialområdet mm.

2.3 Borgerinddragelse i forbindelse med etablering af Lemvig Sundhedshus

Region Midtjylland og Lemvig Kommune har afviklet en række forskellige borgerinddragende aktiviteter i forbindelse med forberedelsen af etablering af Lemvig Sundhedshus:

- Fire samtalesaloner med forskellige borgergrupper i Lemvig (unge, voksne, familieliv, seniorer).
- Stort borgermøde i Lemvig, hvor alle var velkomne.
- Workshop med deltagelse af bl.a. borgere og udvalgte sundhedsprofessionelle fra Lemvig Kommune og Region Midtjylland.

Der har været stort engagement fra politikere fra både Region Midtjylland og Lemvig Kommune, og det er opfattelsen, at der har været god dialog mellem borgere og politikere i forbindelse med de forskellige initiativer. Det politiske engagement har været medvirkende til, at det ikke kun er Region Midtjylland og Lemvig Kommune, der er blevet klogere på, hvad borgerne tænker og mener, men at det politiske engagement har medvirket til større forståelse for situationen i Lemvig Kommune – særligt i forhold til lægedækningsituationen.

Erfaringerne med borgerinddragelsesprocessen er, at det har vist sig at være relativt nemt at rekruttere borgere til samtalesaloner og borgermødet. Til tre ud af fire samtalesaloner deltog tæt på 20 borgere. Ved borgermødet deltog over 100 borgere.

Det var dog ikke muligt at rekruttere borgere til samtalesalonen for unge. De unge er i stedet for blevet inddraget ved, at Borgerdesign har haft en proces i en time på produktionsskolen i Lemvig og i en folkeskoleklasse. Begge dele har været gode oplevelser og det var indtrykket, at de unge også var positive over at blive inddraget på denne måde.

En anden erfaring er, at det ikke har været muligt at få udsatte og borgere med anden etnisk baggrund end dansk inddraget. En overvejelse i den forbindelse er, om man i højere grad skal forsøge at få disse målgrupper i tale på tomandshånd.

Endelig er det en vigtig erfaring, at det tætte samspil med Lemvig Kommune gennem hele processen er af meget stor vigtighed i forhold til et godt resultat.

2.4 Inddragelse af og samskabelse med regionens ansatte i udvikling af regionens ydelser.

Dette emne drøftes på mødet i udvalget den 28. oktober 2019.

3. Udvalgets anbefalinger

Det midlertidige udvalg vedrørende inddragelse og samskabelse har drøftet inddragelse og samskabelse i Region Midtjylland for borgere og ansatte med udgangspunkt i regionens ni grundprincipper for borgerinddragelse.

Udvalget har i den forbindelse blandt andet fulgt en række initiativer, hvor der er indtænkt borgerinddragelse.

Det er udvalgets erfaring, at der i Region Midtjylland både centralt og på de enkelte arbejdspladser allerede arbejdes målrettet på at styrke inddragelse og samskabelsen med regionens borgere.

Det er udvalgets opfattelse, at en forudsætning for, at Region Midtjylland kan blive endnu mere inddragende og samskabende er, at der både politisk og administrativt er et vedvarende fokus på dette.

Det er samtidig udvalgets opfattelse, at inddragelse og samskabelse som udgangspunkt skal ske på det lokale niveau tæt på borgerne, hvor borgernes viden om egen situation og ønsker kan kobles med de ansatte faglige viden.

På den baggrund anbefaler udvalget følgende til regionsrådet:

- 1) Eventuelle anbefalinger i forhold til det politiske niveau om fokus på inddragelse og samskabelse.
 - *Hvordan sikres det fremtidige og vedvarende politiske fokus på inddragelse og samskabelse ?*
- 2) Eventuelle anbefalinger i forhold til det administrative niveau om fokus på inddragelse og samskabelse.
 - *Hvordan sikres det fremtidige og vedvarende fokus på inddragelse og samskabelse på alle niveauer i administrationen ?*
- 3) Eventuelle anbefalinger i forhold til synliggørelse af arbejdet med inddragelse og samskabelse i Region Midtjylland.
 - *Etablering af hjemmeside om inddragelse og samskabelse, hvor regionens ansatte kan få viden og inspiration vedrørende inddragelse og samskabelse.*
 - *Tydelig formidling om regionens grundprincipper for borgerinddragelse til regionens ansatte. Hvordan skal principperne forstås og efterleves.*
- 4) Eventuelle anbefalinger i forhold til erfaringerne fra borgermøderne mm.

- *Erfaringer fra borgermøderne mm., som bør iagttages ved fremtidig borgerinddragelse og -samskabelse.*

5) Eventuelle anbefalinger i forhold til inddragelse af og samskabelse med regionens ansatte i udvikling af regionens ydelser.

Udvalgets anbefalinger drøftes på mødet i udvalget den 28. oktober 2019.